

Kari-Pekka Tiitinen

* 28.12.1944 † 2.1.2024

Työoikeuden emeritusprofessori Kari-Pekka Tiitinen kuoli 2. tammikuuta vuonna 2024 Järvenpäässä. Hän oli 79 vuotias, syntynyt Helsingissä 28. joulukuuta vuonna 1944. Suomalaisen Tiedeakatemian jäseneksi hänet kutsuttiin vuonna 2005.

Tiitinen kirjoitti ylioppilaaksi Helsingin yhteislyseosta vuonna 1966. Hän opiskeli oikeustieteen kandidaatiksi vuonna 1970, lisensiaatiksi 1973 ja väitteli tohtoriksi Helsingin yliopistossa vuonna 1979. Myös perheen perustaminen vaimon Carolan kanssa ajoittui 1970-luvun alkuun. Tiitiset saivat kaksi lasta (Katja ja Arto).

Tiitinen pääsi jo varhain lisensiaattina hoitamaan Helsingin yliopiston työoikeuden apulaisprofessorin virkaa viransijaisena vuosina 1973–1982, sen jälkeen hän hoiti Helsingin yliopiston työoikeuden professorin virkaa, johon hänet nimitettiin 1.7.1985. Tästä virasta Tiitinen jäi eläkkeelle täysin palvelleena emerituksena vuonna 2010.

Tiitisen mentorin ja esikuvan professori Kaarlo Sarkon innoittamana Tiitinen omaksui analyyttisen tutkimusotteen, jonka Suomen työoikeuteen oli 1950-luvulla tuonut Jorma Vuorio muun muassa Pohjoismaiden ja Suomen siviilioikeuden alan tutkijoiden kuten Alf Rossin,

Simo Zittingin ja Osvi Lahtisen vaikutuksesta. Vuorion väitöskirjaa *Työsuhteen ehtojen määrittäminen* (1955) voidaan hyvästä syystä pitää Suomen modernin työoikeuden klassikkona ja se teki suuren vaikutuksen Tiitiseen.

Analyyttinen ote näkyy Tiitisen väitöskirjassa *Työ- ja virkaehtosopimusten neuvottelulausekkeista. Tutkimus työ- ja virkaehtosopimusten paikallistasolta alkavaa neuvottelumenettelyä tarkoittavista neuvottelulausekkeista ja niiden oikeusvaikutuksista* (1979). Tiitisen vastaväittäjä Teuvo Kallio totesi lausunnossaan, että ”kysymyksenasetteluja leimaa rohkea ja luova mielikuvitus” ja että väitöskirja ”antaa.. kuvan luotettavasta, itsenäisestä tutkijasta, joka hallitsee teoriansa, mutta jolla samalla on luja ote ja kiinnostus käytännön ongelmiin”. Nämä Kallion luonnehdinnat kuvaavat hyvin Tiitisen myöhempää laajassa artikkelituotannossa ilmenevää tutkijaprofilia. Vuonna 1983 Tiitinen julkaisi *Virkaehtosopimus*-nimisen teoksen, jossa tieteellisesti käsiteltiin uutta 1970-luvun virkamiesoikeudellista lainsäädäntöä ja käytäntöä.

Myöhemmin Tiitinen julkaisi muun muassa yhteistyössä allekirjoittaneen ja OTT Jorma Saloheimon kanssa kirjan *Yri-*

työtoiminnan muutokset ja työsuhdeturva (1989). Uudistettua työaikalainsäädäntöä hän käsitteli vuonna 1996 ilmestyneessä teoksessa *Työaikalaki 1996* yhdessä Esa Lonkan, Tarja Krögerin ja Jaana Paanetojan kanssa. Ehkä tunnetuin Tiitisen teok-
sista on vuoden 2001 työsopimuslakia kos-
keva laaja teos, jonka hän kirjoitti työmi-
nisteriön pitkäaikaisen hallitusneuvoksen
Tarja Krögerin kanssa. Teoksen 6. ja vii-
meinen painos ilmestyi vuonna 2012.

Kiinnostus työoikeuteen oikeuden-
alana kasvoi Suomessa merkittävästi
1970-luvulla, jolloin 1950-luvulla perus-
tettu työoikeudellinen yhdistys aktivoitui
silloisten työoikeuden professorien Antti
Suvirannan ja Kaarlo Sarkon aloitteesta.
Tiitinen valittiin vuonna 1974 järjestön
hallituksen jäseneksi. Vuonna 1978 yhdis-
tys ryhtyi julkaisemaan vuosittain tieteel-
lisen julkaisun *Työoikeudellisen yhdistyk-
sen vuosikirja*. Vuosina 1984–2003 Tiiti-
nen toimi Työoikeudellisen yhdistyksen
puheenjohtajana ja samalla myös jäsenenä
Kansainvälisen työ- ja sosiaaliturvaoikeu-
den yhdistyksen (International Society for
Labour and Social Security Law) hallituk-
sessa. Tänä aikana Tiitinen myös vastasi
Työoikeudellisen yhdistyksen vuosikirjan
toimittamisesta.

Tiitisen kiinnostus käytännön ongel-
miin ja niiden ratkaisuihin sekä tasapuoli-
nen suhtautuminen eri osapuoliin työ-
markkinoilla johtivat siihen, että Tiitisellä
oli merkittävä rooli työoikeudellisessa lain-
valmistelutyössä. Hän toimi jo 1970-luvulla
merimiesasiain neuvottelukunnan sihtee-
rinä ja oli siinä ominaisuudessa valmistele-

massa vuonna 1978 annettua merimiesla-
kia ja sen jälkeen merenkulkijoiden työai-
kaa koskevia lakeja. Merkittävimmät
lainsäädäntöhankkeet, joiden valmistelu-
työtä Tiitinen johti, olivat vuoden 1996
työaikalain valmistelu komiteassa (1990–
1993) sekä vuoden 2001 työsopimuslain
valmistelu laajassa komiteassa (1995–
2000).

Tiitisen osaamista hyödynnettiin myös
työoikeudellisessa ratkaisutoiminnassa.
Tiitinen toimi työtuomioistuimen ”puolu-
eettomana” lakimiesjäsenenä ja varapu-
heenjohtajana 1981–2000. Työneuvoston
varapuheenjohtajana Tiitinen oli vuosina
1985–1991 ja puheenjohtajana vuosina
1991–2003.

Tiitinen oli nuorena aktiivinen urhei-
lija. Hän pelasi lentopalloa Käpylän Lento-
palloilijoiden joukkueessa, joka saavutti
Suomen mestaruuden vuonna 1965. Tätä
taustaa vasten ei ole yllättävää, että hänet
myöhemmin valittiin johtotehtäviin eri
urheilujärjestöissä. Tiitinen toimi vuosina
1989–1991 Suomen lentopalloliiton vara-
puheenjohtajana ja puheenjohtajana 1992–
1996. Tässä tehtävässä hän oli mukana
edistämässä Suomen poliittisesti jakautu-
neen urheiluliikkeen eheyttämistä uuteen
Suomen Liikunta ja Urheilu ry:hyn (SLU),
jonka hallituksen jäsenenä Tiitinen oli
vuosina 1993–1995. Näistä ansioista Tiiti-
selle myönnettiin vuonna 1999 Lentopal-
liiton kultainen kunniamerkki. Tiitinen
toimi myös urheilun oikeusturvalautakun-
nan jäsenenä 1991–2008 ja urheiluoikeu-
den yhdistyksen varapuheenjohtajana
1994–2011.

Niklas Bruun